

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010575
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Hollá Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123010575.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica samosudcom JUDr. Barborou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 01. 08. 2023 o žiadosti odsúdeného O. N., D.. XX. XX. XXXX S. N. N., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného O. N., D.. XX. XX. XXXX S. N. N., H. N. D. X. XXXX/XX, N. N., H.. Č.. S. Ú. D. S. H. P. Z. N. N. - G., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol postupne uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/114/2022 zo dňa 09. 12. 2022 v trvaní 6 (šiestich) mesiacov a rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/70/2022 zo dňa 02. 12. 2022 v trvaní 12 (dvanástich) mesiacov, vždy so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Žiadosťou doručenou súdu dňa 27. 06. 2023 žiadal odsúdený o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody tvrdiac, že mu vznikol nárok na podmiennečné prepustenie. Počas celého trestu bol pracovne zaradený, vykonával vo voľnom čase službu na oddiele. Svojím správaním bol vzorom pre ostatných odsúdených, bol aj disciplinárne odmenený. Vo voľnom čase sa venuje kresleniu a cvičeniu. Rodina ho podporuje, po podmiennečnom prepustení sa bude zdržiavať u svojej matky. Má prisľúbenú prácu. Lútuje svoje pochybenia z minulosti a v budúcnosti by sa chcel venovať len svojej rodine a vrátiť im stratený čas. Má za to, že spĺňa aj materiálne podmienky pre podmiennečné prepustenie.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, kde odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie, z ktorého vyplýva, že odsúdený do výkonu trestu nastúpil do výkonu väzby zo slobody predvedením dňa 15. 07. 2022 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica. Počas pobytu v tomto ústave sú evidované aj negatívne konštatovania za porušenie zákazu vyrábať a prechovávať predmety, ktoré by mohli byť použité na ohrozenie bezpečnosti osôb, rušenie nočného pokoja a poznatok od ústavného lekára za zneužívanie zdravotnej starostlivosti. Sociálny kontakt udržiaval formou korešpondencie, telefonovaním a pravidelnými návštevami s družkou a matkou. Nebol pracovne zaradený. Voľný čas trávil aj športovými činnosťami. Dňa 17. 01. 2023 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, kde bol umiestnený v ubytovni v rámci „C“ diferenciacnej skupiny. Počas pobytu v tejto skupine bolo správanie a plnenie povinností u odsúdeného na požadovanej úrovni. V čase od 16. 05. 2023 do 23. 05. 2023 bol umiestnený v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Trenčín. Správanie bolo na požadovanej úrovni, liečebný režim dodržiaval. Dňa 01. 06. 2023 bol disciplinárne odmenený pochvalou za plnenie programu zaobchádzania. Aj na tomto základe mu bola dňa 13. 06. 2023 zmiernená diferenciacná skupina z „C“ na „B, kde prebieha výkon trestu aj v súčasnej dobe. Do prednáškovej činnosti realizovanej pedagogickým personálom ústavu sa odsúdený zapojil jedenkrát. Sú evidované kladné poznatky za plnenie povinností. Disciplinárne potrestaný nie je. Vo voľnom čase hráva spoločenské hry, stolný tenis alebo posilňuje vlastnou váhou. Do aktivít organizovaných pre odsúdených v rámci ubytovne

sa zapojil jedenkrát - športová súťaž v stolnom tenise. Ako pracovne nezaradený sa zapájal do činnosti pre rozvoj osobnosti odsúdeného, kde bol poverený funkciou z radov odsúdených ako služba v ubytovni. Od 08. 02. 2023 do 13. 06. 2023 bol pracovne zaradený. Na pracovisku dokázal plniť výkonné normy k spokojnosti nadriadených. Od času zmeny diferenciačnej skupiny nie je pracovne zaradený, no prejavuje záujem o pracovné zaradenie. Je otcom dvoch detí. Kontakt udržiava formou korešpondencie, balíkmi, videonávštevami, návštevami a telefonovaním s aktuálnou družkou a matkou. Prejavuje záujem o kontaktovanie bývalej partnerky a ich spoločného dieťaťa. Vzťahy sa javia ako usporiadané. Resocializačná prognóza je u odsúdeného nepriaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je vyhodnotené ako vysoké. Preto odsúdený čiastočne spĺňa podmienky na podmienené prepustenie, kedy sa ale neodporúča jeho žiadosti vyhovieť.

Odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu doručil pred verejným zasadnutím písomné vyjadrenie k hodnoteniu ústavu. Má za to, že z obsahu vyššie označeného hodnotenia nie je explicitne zrejmé, na základe čoho presne pán riaditeľ konštatuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie v čiastočnom rozsahu. Keďže vyššie označené hodnotenie konštatuje na jednej strane početné pozitívne hodnotenia, tak aj určité negatívne skutočnosti, domnieva sa, že neodporúčanie podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody pánom riaditeľom má základ v predmetných negatívnych skutočnostiach zmienených pánom riaditeľom. K týmto skutočnostiam považuje za dôležité sa vyjadriť a predložiť k nim dôkazy, ktorými disponuje. V prvom rade ide o tvrdené porušenie zákazu vyrábať a prechovávať predmety, ktoré by mohli byť použité na ohrozenie bezpečnosti osôb. Šlo o zalomenú žiletku, ktorú používal na strúhanie cerúz a orezávanie, vyrezávanie a upravovanie obrázkov, ktoré v rámci voľného času kreslil. Daný predmet bol vyrobený a používaný výlučne na strúhanie cerúz a urobil tak na radu a odporúčanie neoznačeného referenta v Ústave na výkon trestu a odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, ktorý daroval ceruzu na kreslenie. Nikto ho nijako - ani ústne, ani písomne, ani adresne vo vzťahu k žiletke a ani vo všeobecnosti - neinformoval o tom, že výroba improvizovaného nástroja na strúhanie cerúz je zakázaná. Odsúdený si nebol takéhoto zákazu vedomý, ba práve naopak, keďže mu takýto postup poradil referent z ústavu, mal za to, že nič neporušuje. Napokon, prísne vzaté, aj samotnou ceruzou možno ohroziť bezpečnosť inej osoby, no jej prechovávanie nie je zakázané. Daný nástroj používal môj klient výlučne na strúhanie cerúz na základe odporúčania zamestnanca ústavu a nikdy žiadnym spôsobom neohrozil bezpečnosť, zdravie a život svoj a ani žiadnej inej osoby. Ďalej uviedol, že druhý pravdepodobný dôvod pre čiastočne negatívne hodnotenie predstavuje v označenej listine pána riaditeľa „poznatok od ústavného lekára za zneužívanie zdravotnej starostlivosti“. Na úvod k tejto stránke veci uvádza, že ako jednotlivci máme zdravie v rôznej kvalite a niekto má zdravie lepšie a niekto horšie. Zdravotný stav odsúdeného je taký, že vyžaduje liečbu alebo dokonca hospitalizáciu častejšie ako u iných osôb. Ak sa týchto zdravotníckych zásahov domáhal v minulosti, bolo to dôvodné a legitímne, nikdy to nesmerovalo k žiadnemu inému cieľu, ako je sanácia zdravotného stavu odsúdeného. Napríklad aj v poslednom období mal problémy s kolenami, čo bolo koncom júla 2023 čiastočne vyriešené operáciou kolena v Trenčíne. K tomu, že odsúdený zdravotnú starostlivosť nezneužíva, predkladá aj uznesenie o odmietnutí trestného oznámenia vydané Úradom inšpekčnej služby, útvarom ochrannej služby a prevencie, odborom ochrany a prevencie, oddelením Stred pod sp. zn. ČVS: UIS-17/0-OPOS-2023 zo dňa 10. 02. 2023, kde je konštatované, že ak odsúdený poukazoval na bolesť zuba, resp. dožadoval sa stomatologického ošetrenia svojho zuba, nešlo o vymyslenú záležitosť, ale o reálnu situáciu, ktorá vyžadovala príslušný zákrok, v danom prípade aplikáciu amalgámovej plomby na zub. Keďže zákrok mu bol najprv odmietnutý, vznikol z toho incident, v dôsledku ktorého podal odsúdený na vedúcu lekárku v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, O. O. I. F., trestné oznámenie, čo mohlo mať následne vplyv na vyššie citovaný „poznatok od ústavného lekára za zneužívanie zdravotnej starostlivosti“. Komplikácie ohľadne zdravotného stavu navyše spôsobili, že sa mu do dnešného dňa nepodarilo vykonať nariadené ochranné toxikologické liečenie ústavnou formou. V čase, kedy bol určený termín nástupu na dané liečenie, mal hnačky a trpel častým zvracaním, čo preukazuje ambulantná správa FNsP F. D. Roosevelta zo dňa 30. 05. 2022 z 05.47 h, ktorú pripájam k tomuto vyjadreniu. V ďalšom odôvodnení poukázal na pozitívne poznatky, ktoré vyplývajú z hodnotenia ústavu. Má za to, že toto jednoznačne preukazuje jeho polepšenie a veľkú prevahu pozitívnych hodnotení v porovnaní s tým, o čom sa domnieva, že bolo základom pre záverečný návrh neodporučiť podmienené prepustenie. Vo vzťahu k stručnej vete ohľadne resocializačnej prognózy a rizika recidívy uvádza, že daný záver je podľa jeho názoru v rozpore s vyššie uvedenými kladnými skutočnosťami týkajúcimi sa hodnotenia jeho správania vo výkone trestu a jeho aktivít v ústave. Keďže daná veta nie je nijako bližšie odôvodnená, považuje ju za arbitrárnu a nepreskúmateľnú a nevie a nemôže k jej podkladu uvádzať žiadne skutočnosti na svoju obranu,

resp. vo svoj prospech. Odsúdený si uvedomuje, že neexistuje právny nárok na jeho podmienené prepustenie a že tento inštitút je z hľadiska aplikácie v praxi fakultatívnej povahy. Na druhej strane však má platiť, že do základných práv a slobôd je prípustné zasahovať len v nevyhnutnej miere, a preto aj výkon trestu musí trvať len v nevyhnutnej miere. Ak ďalší výkon trestu vzhľadom na účel trestu nie je potrebný (prišlo k náprave páchatel'a a ochrane spoločnosti), pokračovanie vo výkone trestu je neodôvodnené. Súd tak pristúpi ku korektúre uloženého trestu (podmieneným prepustením) a zmierni zásahy do základných práv a slobôd odsúdeného. Súd v tomto konaní nerozhoduje výlučne na základe vyššie označeného hodnotenia pána riaditeľa, ale má priestor na posúdenie všetkých okolností, ktoré súvisia s minulosťou odsúdeného, jeho súčasným správaním, s jeho polepšením a s jeho možným budúcim správaním. Materiálne podmienky pre podmienené prepustenie odsúdeného sú dve. Prvá, kedy odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa svojho názoru splnil, čo aj odôvodnil. K druhej, podľa ktorej sa od odsúdeného môže očakávať, že povedie riadny život, uviedol, že v zmysle judikatúry ide v podstate o akúsi nádej, že odsúdený bude v budúcnosti, t. j. po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, viesť riadny život. Vedenie riadneho života znamená správanie v súlade s právnym poriadkom, čiže vedenie života bez porušovania práva, najmä bez páchania trestných činov a správnych deliktov. Naplnenie druhej podmienky je podmienené naplnením prvej podmienky. To znamená, že od odsúdeného je možné očakávať, že bude viesť riadny život, len ak počas výkonu trestu preukázal polepšenie plnením svojich povinností a svojím správaním. Odsúdený zastáva názor, že preukázal naplnenie prvej materiálnej podmienky pre svoje podmienené prepustenie, v dôsledku čoho zároveň dochádza aj k preukázaniu druhej materiálnej podmienky pre jeho podmienené prepustenie. V neposlednom rade poukazuje na to, že po preukázaní polepšenia bude postačovať menej intenzívna forma pôsobenia štátu na odsúdeného, ktorou je sledovanie správania počas skúšobnej doby vrátane plnenia obmedzení a povinností počas tejto doby.

Súd vo veci podmieneného prepustenia určil termín verejného zasadnutia, na ktorom vykoná dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného formou videokonferencie, s čím odsúdený výslovne vyjadril svoj súhlas pred jeho výsluchom na verejnom zasadnutí.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti. Uviedol, že už bol vo výkone trestu a aktuálne vykonáva trest z chýb, ktorých sa dopustil a ktoré ho mrzia. Dopustil sa drobnej krádeže a toho, že jazdil bez vodičského oprávnenia, pričom sa v tejto dobe pokúšal zamestnať. Má sa kam vrátiť, má trvalý pobyt, má prisľúbenú prácu. Dozvedel sa, že mu bolo vznesené obvinenie pre trestný čin zanedbania povinnej výživy, chcel by získať finančné prostriedky na úhradu dlžného výživného.

Obhajca zotrval na písomnom vyjadrení k hodnoteniu, pričom má za to, že odsúdený spĺňa materiálne aj formálne podmienky pre podmienené prepustenie. Poukázal aj tú skutočnosť, že prípadné určenie skúšobnej doby by s istotou prevyšovalo termín ukončenia výkonu trestu, čo znamená, že po dlhšiu dobu ako samotný výkon trestu by mohol súd sledovať správanie sa odsúdeného.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia k zmenám nedošlo, zotrval na záveroch hodnotenia.

Prokurátor navrhol žiadosť odsúdeného zamietnuť poukazujúc na doterajší spôsob života odsúdeného, ktorý opakovane páchal prevažne majetkovú trestnú činnosť. Uvedené nedáva záruku, že povedie riadny život v budúcnosti. Resocializačná prognóza sa javí ako nepriaznivá, riziko recidívy ako vysoké.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol postupne uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/114/2022 zo dňa 09. 12. 2022 v trvaní 6 (šiestich) mesiacov a rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/70/2022 zo dňa 02. 12. 2022 v trvaní 12 (dvanástich) mesiacov, vždy so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

V odpise registra trestov má odsúdený evidovaných osemnásť odsúdení. Bol trestaný prevažne za majetkovú, ale aj násilnú a drogovú trestnú činnosť. Má evidované aj odsúdenia za trestné činy ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a marenia výkonu úradného rozhodnutia či porušovanie domovej slobody. Raz mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody, v skúšobnej dobe ktorého sa osvedčil. Išlo o prvé odsúdenie. Následne mu boli ukladané takmer výlučne nepodmienené tresty odňatia slobody, ktoré aj vykonal.

Okrem trestnej činnosti bol aj osemkrát priestupkovo postihnutý, a to aj za priestupky proti majetku, priestupky proti občianskemu spolunažívaniu (vo vzťahu k družke) a aj vedeniu motorového vozidla bez vodičského oprávnenia či bez bezpečnostného pásu.

Odsúdený má len 34 rokov a trestnú činnosť začal páchať ako 17 ročný, teda ju páchal aj v čase, keď pri ňom stála rodina, o ktorej aj teraz tvrdí, že je pre neho motiváciou, aby viedol riadny život. V ústave na výkon trestu odňatia slobody výkonom doteraz uložených trestov strávil celkom 9 rokov, do ktorého výsledku nie je započítaný aktuálne vykonávaný trest odňatia slobody, ktorý už tiež vykonáva viac ako rok. Dá sa teda povedať, že odsúdený od dosiahnutia plnoletosti opakovane pácha trestnú činnosť, pričom je k tomu potrebné prihliadnúť aj na opakované páchanie priestupkov obdobného charakteru, akou je aj trestná činnosť.

Pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje predovšetkým požiadavka pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím na účel trestu.

K prvej podmienke na podmienené prepustenie súd konštatuje, že táto je splnená, keďže odsúdený už vykonal polovicu trestu potrebnú pre podmienené prepustenie.

Z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody len čiastočne preukázal splnenie podmienok na podmienené prepustenie. Síce preukázal polepšenie, bol aj disciplinárne odmenený, riziko recidívy je vysoké a resocializačná prognóza sa javí ako nepriaznivá, preto sa neodporúča ho prepustiť. Tým nie je naplnená druhá podmienka.

Odsúdený prezentoval voči záveru hodnotenia nesúhlas. Poukazoval na rozpornosť hodnotenia, kedy na jednej strane preukazuje polepšenie, na strane druhej sa neodporúča jeho žiadosti vyhovieť. Snažil sa vysvetliť to, čo mu je vytýkané (prechovávanie zakázaného predmetu či zneužívanie zdravotnej starostlivosti). K tomu možno uviesť, že odsúdený nevykonáva trest odňatia slobody prvýkrát a pravdepodobnosť jeho tvrdenia o tom, že nemôže prechovávať zakázané predmety a že ani nevie, aké konkrétne predmety za také možno označiť, je takmer nulová. Súd vníma jeho obranu v tomto smere len ako snahu vyhovoriť sa, vyvinieť sa a označiť za pôvodcu problému niekoho iného, ako je on sám. Čo sa týka zneužitia zdravotnej starostlivosti, odsúdený prezentoval svoj pohľad, ktorý však v konaní nebol preukázaný ako pravdivý, pretože aj podané trestné oznámenie vo vzťahu k lekárke bolo Úradom

inšpekčnej služby uznesením odmietnuté. Aj z odôvodnenia tohto uznesenia možno dospieť k záveru, že odsúdený je málokedy spokojný s názorom niekoho iného najmä vtedy, ak sa mu nepáči alebo je v jeho neprospech. V podstate takéto (nesúhlasné) konanie prezentoval aj v písomnom vyjadrení k hodnoteniu ústavu.

Pokiaľ má za to, že konštatovanie o vysokom riziku recidívy a nepriaznivej resocializačnej prognóze je arbitrárne, zrejme celkom opomína svoj doterajší spôsob života. Pri počte jeho odsúdení v tak mladom veku musí si aj sám odsúdený pripustiť, že je skutočne málo predstaviteľné, že by práve aktuálny výkon trestu odňatia slobody zmenil jeho životné priority takým zásadným spôsobom, že sa do budúcnosti aj skutočne (nielen slovne na verejnom zasadnutí) vyhne páchaniu trestnej činnosti. Na verejnom zasadnutí totiž prezentoval, že aktuálne je vo výkone trestu „len“ pre drobnú krádež a marenie výkonu úradného rozhodnutia. Formálne doplnil, že ho to aj mrzí, no uvedené konštatovanie nie je pravdivé. Totiž svoju činnosť neľutuje, nie je zrejmy jeho postoj k trestnej činnosti a je možné domnievať sa, že nie je kritický, pretože aj na verejnom zasadnutí v podstate znižoval a zľahčoval (bagatelizoval) nebezpečenstvo svojho konania a neprezentoval, že by si nejakú následku svojho konania reálne uvedomoval, najmä dopad na jeho život. Súd preto považuje hodnotenie rizika recidívy ako aj resocializačnej prognózy za pravdivé, vychádzajúce z faktov, ktoré sú zistiteľné z odpisu registra trestov, z výpisu z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov a aj z negatívnych poznatkov z výkonu trestu odňatia slobody.

Ani tretia podmienka na podmienené prepustenie u odsúdeného nie je naplnená. Odsúdený sa formálne prispôbil podmienkam vo výkone trestu odňatia slobody. Ak výkon prebieha podľa jeho predstáv, vie preukázať polepšenie, správa sa slušne. Problémy nastávajú v situáciách, ktoré nie sú podľa jeho predstáv, kedy hľadá vinníka v niekom inom, nie v sebe. Za celú dobu výkonu trestu odňatia slobody má len jednu disciplinárnu odmenu, čo nesvedčí o jeho náprave a polepšení. Svedčí to o tom, že rešpektuje pravidlá v ústave. Iné pravidlá sú však v spoločnosti v podmienkach slobody, ktoré pre odsúdeného doteraz veľa neznamenali a nerobilo mu problém opakovane ich porušovať. Odsúdený teda v ústave robí všetko, čo sa od neho očakáva. Nerobí však nič pre seba v tom zmysle, že sa napravil a že výkon trestu je pre neho dostatočným ponaučením. Voľný čas trávi len preferovanými aktivitami, teda tým, čo baví jeho. Do spoločenských aktivít organizovaných ústavom sa zapojil len jedenkrát, lebo sa jednalo o stolný tenis, ktorému sa venuje aj vo voľnom čase. Do prednáškovej činnosti sa takmer vôbec nezapája, výnimku predstavuje jedna účasť. Hoci v ústave sú ponúkané rôzne možnosti vzdelávania či kultúrno-osvetovej činnosti, odsúdený nemá záujem, aby na neho takéto programy pôsobili a doviedli ho ku skutočnej náprave.

Ponaučením mu neboli ani ukladané sankcie, motiváciou mu nebola ani rodina. Počas výkonu trestu odňatia slobody si vytvoril podmienky na uloženie len jedinej disciplinárnej odmeny, najmenej trikrát porušil pravidlá, ktoré v dvoch prípadoch vysvetľuje tak, že jemu nemožno pričítať chybu. Nezapája sa do edukácie.

Snažil sa súd presvedčiť, že má podporu rodiny, chce sa o ňu starať, vrátiť sa, no nešpecifikoval, ako dospeje k zmene svojho postoja. Rodinu mal odsúdený k dispozícii od svojho narodenia. Ani jedna etapa života a rodinné zázemie mu nebránilo v tom, že sa dopúšťal trestnej činnosti. Spáchal pri tom aj závažnú trestnú činnosť. Páchal opakovane majetkovú trestnú činnosť, zrejme motivovanú finančným či majetkovým ziskom. Nerešpektuje ani bežné spoločenské normy, kedy sa dopúšťa priestupkov.

Z uvedeného súd nemal za preukázané, že rodina je pre odsúdeného takou silnou motiváciou, aby sa zmenil. Ani vo výkone trestu odňatia slobody nie je aktívny, naopak je pasívny, nezapája sa do prednáškovej činnosti či kultúrno - osvetovej činnosti. Nezaujíma sa o predchádzanie trestnej činnosti, neuviedol žiadny dôvod, ktorý by preukazoval, že sa jeho postoj k trestnej činnosti zmenil, resp. že by si uvedomil nepriaznivé dôsledky doterajšej trestnej činnosti.

Po vykonaní dokazovania teda vyplynulo, že existuje značná obava, že predčasné ukončenie, resp. prerušenie výkonu trestu by mal za následok nenaplnenie účelu trestu tak, ako to predpokladá zákon a prevýchovná funkcia trestu by bola vážne narušená. Kriminálna minulosť odsúdeného a početnosť trestnej činnosti, zakladajú tiež dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený po podmienenom prepustení mohol dopustiť ďalšej protiprávnej činnosti.

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnúť. Napriek pomerne mladému veku má odsúdený v registri trestov osemnásť záznamov, pričom za prvú trestnú činnosť stíhaný v roku 2006. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmieneného prepustenia na slobodu.

Odsúdený má právo žiadať o podmienené prepustenie, avšak na podmienené prepustenie nemá nárok. Podmienené prepustenie predstavuje výnimočnú výhodu pre odsúdeného, ktorý za splnenia podmienok zvyšok trestu nemusí vykonať v ústave. Podmienené prepustenie nie je pravidlom. Odsúdený musí spĺňať všetky tri vyššie uvedené podmienky na to, aby súd rozhodol v jeho prospech a podmienené ho prepustil z výkonu trestu odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené, i napriek tomu, že odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti z výmery trestu) pre podmienené prepustenie, k naplneniu druhej ani tretej podmienky u odsúdeného nedošlo, keďže prevýchovný účel trestu sa u odsúdeného celkom nenapĺňa a s prihliadnutím na jeho predchádzajúcu kriminálnu minulosť nie je možné očakávať, že po podmienenom prepustení povedie riadny život.

Súd považuje vykonanie trestu odňatia slobody odsúdeným v celej jeho výmere za odôvodnené z hľadiska dosiahnutia účelu trestu, a preto návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do troch pracovných dní od vyhlásenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. Sťažnosť má odkladný účinok.